

ȘCOALA NOASTRĂ

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL REVIZORATULUI ȘCOLAR, AL
COMITETULUI ȘCOLAR JUDEȚEAN ȘI AL ASOCIAȚIEI
INVĂȚĂTORILOR DIN JUDEȚUL SĂLAJ

Noile construcții școlare din jud. Sălaj.
Școala primară din comuna Bocșa-română.

CUPRINSUL:

Mobilierul școlar și materialul didactic: *N. Nistor*. — Să dăm sate-
lor carte românească: *Gh. Tulbure*. — Cercetășia în școala satelor:
L. Turcu — Intrebuintarea ilustrațiilor în școală: *C. Brustureanu*.
— Actualități. Pomul de Crăciun: *Gh. Nichita* — Cronica. — Știri
școlare. — Partea Oficială — Abonamente.

ȘCOALA NOASTRĂ

Revistă pedagogică culturală.

Redactor: N. NISTOR.

279959

Mobilierul școlar și materialul didactic.

Când vorbim de mobilier pentru școli în prima linie trebuie să ne gândim la bănci. Un studiu serios asupra acestei probleme — a băncilor de școală — lipsește cu desăvârșire din literatura noastră didactică. Băncile școlilor noastre dela țară se cunosc: *niște lavițe lungi cu pupitru drept sau înclinat făcute la aceeași înălțime pentru toate clasele.*

Cu drept cuvânt Dl. Prof. univ. Vladimir Ghidionescu în cartea sa „Igiena școlarului“ semnalează acest rău al școlilor noastre, cari nici astăzi nu au niște măsurători științifice făcute asupra copiilor noștri, pentru a se cunoaște precis înălțimea scaunului și a pupitrului ce se potrivește cu etatea fiecărui elev.

Fără norme precise, fără un plan sistematic comitetele școlare — puse în fața acestei situații — vor acționa la întâmplare, menținând greșelile trecutului. Așteptăm din partea Casei școalelor întocmirea unor planuri — tip pentru tot felul de mobilier școlar — și în special pentru bănci — urmând, ca de aici înainte noile construcții școlare — ce s'au clădit în țară — să fie proiectate cu bănci sistematice și cu mobilier modern pentru ca „copiii noștri să nu mai fie condamnați și în viitor la o deviație a creșterii normale mulțămăită acestor bănci defectuoase“.*

* * *

* Vezi mai pe larg lucrarea Dlui prof. Vl. Ghidionescu: „Igiena școlarului.“

Tot așa de puțin studiată e și problema materialului didactic. Art. 162 din noua lege a învățământului, pune în sarcina comunelor nu numai procurarea mobilierului, dar și a materialului didactic. Oricât de sumar ar fi înzestrată o școală, ea are nevoie cel puțin de următoarele :

1. O colecție de tablouri biblice colorate.

2. Litere mobile puse pe carton (mari și mici, de mână și de tipar). Tablouri colorate pentru exercițiile intuitive. (anotimpurile, ocupații de ale locuitorilor, viața industrială și comercială a țării.) Tablouri antialcoolice.

3. Mașina rusească de socotit. Corpurile geometrice. Sistemul metric. Metrul. Măsurile de capacitate. Greutățile.

4. Tablouri colorate din Istoria, țării. Bărbații reprezentativi ai neamului.

5. Harta României, Europei și a continentelor. Globul pământesc.

6. Tablouri colorate din Botanică și Zoologie. Fabricarea sapunului, spiritului, vinului. Minele de cărbuni, sare, fer, aur etc.

7. Aparate fizice : pârghia, scribețul, termometrul, barometrul, pompă, vasele comunicante, țevi de sticlă, soneria, magnetul, bateria electrică etc.

N'avem în țară o fabrică pentru confecționarea materialului didactic. Pentru cele mai multe din lucrurile înșirate mai sus ar trebui să ne adresăm în străinătate, ca să ni le putem procura:

Tablourile intuitive sunt executate la noi mai ales de firme evreești într'o formă așa de puțin artistică — „niște schimonosituri“ cum spune Dl. Iorga (e cunoscută de toți colecția Răsboiului pentru neatârnavă) încât trezesc o adevărată repulziune în sufletul educatorului.

Și această chestiune, tot numai Casa școalelor, ar putea s-o rezolve în mod mulțumitor.

Rămâne deci stabilit, că în lipsa unor directive unitare — atât în ce privește mobilierul, cât și materialul școlar — comitetele școlare, sau chiar organele școlare de control — lăsate să isprăvească lucrurile după propria lor chipzuală, se găsesc în situația neplăcută — din motivele înșirate mai sus — de-a nu-și putea înzestra localurile școlare, ca să corespundă unor cerințe pedagogice cât mai nepretențioase.

Se desprinde din acestea, că în viitorul cel mai apropiat, va trebui să se organizeze pe lângă Casa școalelor un birou de studii, nunumai al nevoilor pentru localuri școlare ci și pentru înzestrarea lor cu mobilier, dar mai ales cu material didactic.

Nicolae Nistor.

Să dăm satelor carte românească.

Unele din cele mai intense preocupări ale epocii noastre este problema culturală. În special la noi în Ardeal, *problema culturii la sate* a fost totdeauna obiect de discuții și preocupări oneste. Ele au purces din mai mult resurse. A fost mai întâi *apropierea sufletească* dintre intelectuali și țărani, cei dintâi derivându-și aproape toți origina din pătruna rurală. Apropierea aceasta a fost la noi chestie de sânge și de suflet, nu o simplă demagogie, ca la filfizenii de modă nouă. Iubirea față de țărănimie la noi este un impuls organic, iar nu e speulă de ocazie, ca la falșii democrați ai zilelor noastre. Noi am avut totdeauna convingerea justă, că țăranul reprezintă temelie și viitorul neamului. *noi suntem un popor de sate*. Acolo la țară este izvorul energiilor de viață ale națiunii. Istoria stă gata cu probe, că din masșele anonime ale poporului se ridică elementul de vigoare, de sănătate sufletească și de reacțiune, adevărații luptători pentru idealele neamului.

Ori și cât am fi avut ochii îndreptați spre popor, aici sau dincolo de Carpați, — unde mai ales Spiru Haret a dat avânt acțiunii pentru luminarea satelor — oricâte jertfe și străduințe sau depus pentruca școala și cartea să se împrietenească că mulțime dela țară totuși până azi noi avem cea mai analfabetă țărănimie din Europa.

Câtă vreme în Norvegia găsești în cel mai umilit sat de pescari o școală-palat, două biblioteci, câte o gazetă în fiecare colibă și nici un neștiutor de carte în toată țară, la noi preoții și dascălii citesc foarte puțin, iar țăranul nu citește nimic pentrucă nu știe. Slovele fiind încă o taină nepătrunsă, majoritatea satelor noastre zace în ignoranță. Cartea ca orice articol de lux este disprețuită. Bibliotecile noastre populare pe unde mai sunt, stau în paragină și uitare, cu lacătul ruginit sau cu cheia pierdută. Cărturarii însuși n'au necesități culturale și nu sunt siguri, dacă intelectualul dela sate citește zilnic o gazetă. Sunt mai siguri de contrar. Iar absolut sigur știu, că mulți țărani sunt mai setoși de lectură decât cărturarii lor și dacă ar avea cărți ar citi mereu, mai cu seamă în serile de iarnă.

Cu cartea românească la sate stăm însă, cum spuneam, cât

se poate de trist. Lupta pentru stârpirea analfabetismului, întreprinsă de feluritele noastre asociații culturale, este încă la început și se urmează cu încetineală de mele. Nici o inițiativă particulară, nici o asociație, nici chiar oficialitatea statului n'a reușit să dea propagandei culturale la sate un caracter serios și rost sistematic, ca să inunde satele cu cărți, cu broșuri și ziare.

Broșuri pentru țărani abia se mai tipăresc. Edițiile apărute în ultimii ani nu sunt bune. Nu corespund cerințelor de luminare a poporului „Bibliotecile populare“ cuprind adesea produsele autorilor de maculatură, altelei găsești scrieri, care constituie o adevărată otravă sufletească pentru țărani. Vitrinele librăriilor din Ardeal gem de cărți proaste, obicete produse ale speculațiilor literari din Capitală, cari exploatează ignoranța „provinciei“ în materie literară,

Suntem astăzi în plină criză a cărții pentru popor. Această criză de cărți și de cititori este și mai acută aici la graniță. Aici între Arad și Sighet, avem o pătură rurală, care a fost condamnată, mai mult decât alții, întunericului și influențelor streine, cari i-au primejduit și i-au schimonosit fizionomia sufletească. Aici a fost țăranul lipsit de binefacerile slovei româneși. Aici a fost contactul lui cu cultură și mentalitatea românească, aproape nul. Aci avem țăranul cu graiul și portul maghiarizat, aici avem mulțimea de cărturari, cari trebuie reromânizați prin școală și prin lectură.

Terenul de muncă este uriaș. Acțiunea de propagandă culturală este abia la începutul ei. Ostașii angajați în luptă sunt puțini, mijloacele lor de realizare modeste. În vâlmășagul de afaceri și hârțueli politice, aproape nimeni nu se mai gândește la nevoile sufletești ale țăranului dela graniță.

Probă, că în afară de revista „Cele trei Crișuri“ pentru popor n'avem o singură gazetă redactată pentru trebuințele sătenilor. De cărți și broșuri populare nu se ocupă nimeni. În tot Ardealul dela desrobirea lui încoace, nu știu să fie pornit cineva o serie de broșuri scrise anumit pe înțelesul și spre folosul țăranimii.

Editura „Sămănătorul“ care apare la Arad, publică broșuri atrăgătoare, dar scrise mai ales pentru clasa cultă și pentru studenți.

Evident aici este nevoia cea mai arzătoare să dăm satelor *carte românească*. Este o problemă aceasta, de importanța și uti-

litatea căreia trebuie să fim convinși cu un ceas mai de vreme. Eu m'am hotărât să-mi traduc convingerea în faptă.

Pe lângă revista ce o redactez — și pentru răspândirea căreia am foarte puțin sprijin chiar din partea cărturarilor — m'am decis să scot o serie de broșuri pentru țărani din acest colț de țară. Sunt decis să lupt cu ignoranța unora, cu indiferențismul altora, cu sărăcia tuturor și chiar cu răutatea câtorva, dar va trebui să realizăm această operă culturală, care oricât ar fi de modestă, este de sigur binecuvântată. Acum este binecuvântată de Dumnezeu, iar mai târziu o vor binecuvânta și oamenii.

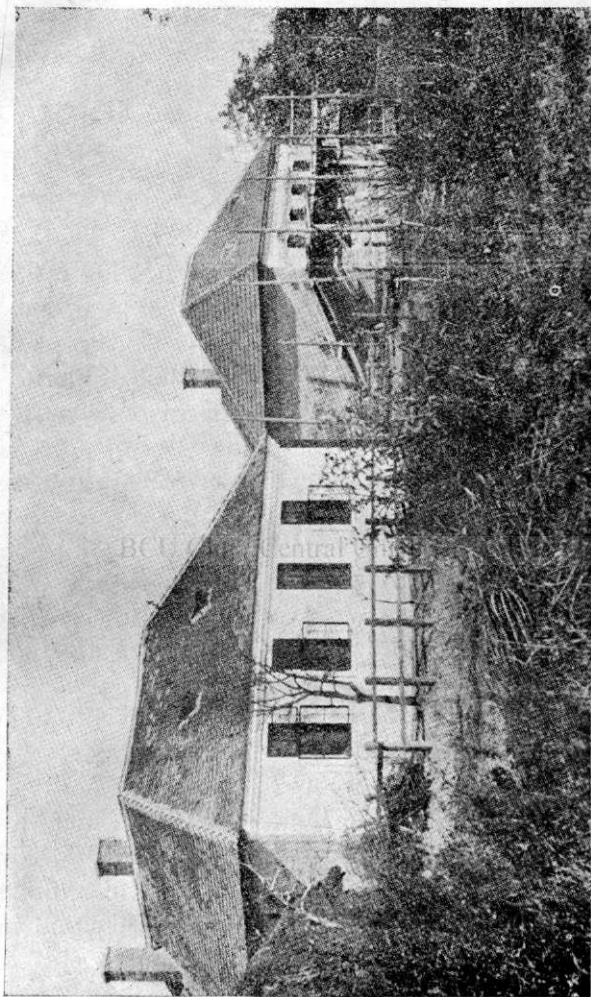
Să nu uităm, că viitorul României născută din suferințele strămoșilor, se întemeiază pe o țărănime întărită, muncitoare, și cultivată. Țara cu pământul ei nu este a aceluia, care și-a înfipt steagul pe anumite cetăți, ci este acelora, cari o umplu cu munca și cultura lor.

Cine lucrează la luminarea și întărirea păturii noastre rurale, pune pietrii la temelile țării. Aici se cere însă muncă pozitivă, sistematică și stăruitoare.

În colaborare cu alți iubitori ai țărânimii, am pornit această muncă. „Biblioteca populară a Crișanei“, care o vom edita, va cuprinde broșuri scrise pentru nevoile sufletești ale populației dela granița, din Crișana și Maramurăș. O anunț cetitorilor, ca un mic prinos din prilejul Nașterii lui Christos, lumina cea adevărată, care luminează tuturor.

Gh. Tulbure.

Noile construcții școlare din jud. Sălaj.
Școala primară din comuna Boeșa-română.

Pe lângă școala existentă, care s'a reparat radical s'a mai edificat o clădire compusă din o sală de învățământ, un mic atelier și-o cancelarie.

NICOLAE NISTOR
secret. com. central.

Cercetășia în școala satelor

(Urmare din No. 19 - 20. anul 1925)

VIII. Invățătorul ca cercetaș.

Pentru ca Cercetășia să poată avea roade la sate, prima condiție este aceea, ca însuși învățătorul care vrea să o introducă și practice trebuie să fie *cercetaș desăvârșit*, condus și pătruns de cele mai înalte sentimente cercetășești. El va trebui să fie deapururi pildă vie în toate faptele sale de distins cercetaș, va fi deapuri senti-nola neadormită a legii cercetașului. Un învățător pățimaș, imoral, fără caracter și onoare, fără conștiință de adevăr și dreptate, fără de conștiința datoriei, nu va putea fi nici când membru al Cercetășiei.

Pe lângă calitățile morale și fizice învățătorul va trebui să aibă încredere în puterile sale, dragostea de cauză, întreg devo-tamentul și voință tare spre ducerea la îndeplinire a sarcinei ce și-ar lua, având dictonul deapururi înaintea ochilor „Gata oricând“ pentru tot cei omenești, moral, social în interesul deaproapelui, Neamului și Țării sale.

Pentru a duce la îndeplinire Cercetășia, învățătorul trebuie să fie pregătit cu arme bune de luptă, pentru a putea duce la izbândă sigură opera mare, prin care va pune pe alte baze mai sănătoase întreg viitorul satului său și generația încredințată lui spre creștere. Aceste arme, le va câștiga învățătorul citind mereu, studiind, meditănd și fixându-și programe de muncă etc.

IX. Cărți pentru studiul Cercetășiei.

Ca să ne putem însuși cunoștințele de lipsă pentru cunoașterea și studierea Cercetășiei voi cita aci câteva cărți, pe cari le va citi învățătorul nu numai ca să poată spune, că le-a citit ci pentru a se alege cu idei nouă, îndrumări sănătoase pentru el însuși și înființarea Cercetășiei.

1. Statutele și Regulamentul Asociației „Cercetașii Româ-nici“ edate Comandamentul Marelui Leg. (București str. Latina No. 10)
2. Programul de lucru al Cercetașilor (Idem).

3. O școală de imputernicire ; „Cercetașii“ (Idem).
4. Baden Powell ; „Cercetașii“ publicată în românește de Ion I. Onu, se găsește în bibliotecă Socce. București.
5. Adamescu Gh. Cuvinte cercetășești (Buc. str. Latină 10).
6. Simionescu Ion ; Pufuri de pădăie.
7. Urchea Nestor : Săculețul de povețe al cercetașului.
8. Mehedintzii S : Școala poporului, Altă creștere, Școala muncii, Către noua generație etc.
9. Fundația Carol : Statutul, Legea, Regulamentul și Programul Căminului Cultural.
10. Gh. D. Mugur ; Căminul-Cultural, organizarea și activitatea lui.

Dintre Reviste :

11. „Cercetășia“ din Arad (Bulevard. Reg. Ferdinand 25)
12. „Lamura“ (București str. Latina No. 10).

Ar mai fi foarte multe. Ajunge dacă le amintesc pe cele de mai sus în cari învățătorul va găsi un vast material, cercetășesc.

X Procedul înființării cercetășiei.

Învățătorul înarmat cu toate cele de lipsă începând dela 15 Septemvric, în timpul liber de cursuri, în pauze, după cursuri, în ședințe de seara, cu ocaziunea excursiunilor, la ore de gimnastică va aminti școlarilor de tovărășia cercetașilor, le va aminti legea, le va vorbi de cercetășie tot ce să poate mai atrăgător ca săi câștige pentru idee, iar mai târziu îi va pune la unele probe, exerciții, etc. Copii încetul cu încetul se vor obișnui cu numirea, cu unele reguli cercetășești. Mai târziu când învățătorul va vedea că are câțiva elevi cari ar dori să intre în tovărășie, va vorbi cu părinții, iar în câteva ședințe anume organizate, va arăta chipuri de cercetași, va citi fapte cercetășești. În ședințele Comitetului școlar iarăși va insista asupra ei. După ce va fi pregătit terenul va proceda la înființare. Când va avea cel puțin 12—18 școlari cari doresc să-l urmeze și vre-o 6 oameni de bine din comună, cari îl înțeleg și sunt gata să-l sprijinească, atunci înștiințează conf. Art. 60 din Statute, Comandamentul Marei Leg. și cere aprobare de constituire a cohorței și a secțiunii. După aprobare se constituie cohorta și secțiunea ei. (Secțiunea o formează comandantul cu cei șase membrii cari sprijinesc acțiunea). Se drescă și iscălește un proces verbal de constituire care se tri-

mite iarăși Comandamentului. În adunarea de constituire se alege un secretar, cassier și delegatul secțiunii (Controlor). În secțiune vor intra preotul, primarul, notarul, perceptorul, etc. etc. După aprobare cohorta își începe activitatea. Comandantul cohortei (învățătorul) cheamă cercetașii la sine, îi înșevie cu învoirea părinților în „Cartea începătorilor“ organizându-i pe cei între 7—11 ani ca „Pui de șoimi“, între 11—18 ani ca „Cercetași începători“ împărțindu-i în echipe, patrule etc. conform Art. 3—6. Totatunci va începe instruirea lor potrivit programului ce și-a stabilit. (Legea cercetașului, teme de aplicare a logii, șezători, cor, jocuri, plimbări, excursii și exerciții de ordine etc. etc.) Va pregăti o cameră la școală dacă este ori altundeva pentru „Căminul cercetașesc“ unde se vor aduna, vor lucra, citi etc. etc. Acest Cămin le va fi ca un cuibușor pe care îl vor împodobi cu tablouri, prozedea cu mobilier, cărți, gazete etc. pentru copii.

Programul de lucru va fi întocmit după posibilitate și situația locală, ținându-se seama de puterea de similară cunoștințelor de către elevi. Ne având programe stabilite pentru sat, învățătorul va avea toată latitudinea inițiativei proprii la întocmirea lor, ținând seama de capacitatea fizică și intelectuală a elevilor. La tot cazul nu vor lipsi din aceste programe educația morală, cercetarea bisericeii în mod obligatoriu, formarea de cor, teatru, jocuri, cultivarea grădinei de zarzavat, pomi, etc. etc.

Va ruga pe preotul, medicul, inginerul, etc. etc. ca să-i dea mână de ajutor, ca instructori, ținând elevilor cercetași din când în când lecții de morală, de prim ajutor, profilaxie, curățenie, etc. etc. Unde vor fi mai mulți învățători acolo va fi cu mult mai ușor. I-și vor împărți între sine rolurile în bună înțelegere. Unul va face corul, altul teatrul, altul administrația ori educația fizică și jocul, etc. Unde vor fi învățătoare și ele vor avea rolul de a instrui elevii la prepararea de mâncări mai simple (Paparadă, tocană, mămăligă, etc.) ele vor organiza fetele tot după calapodul prescris însă cu programe diferite. Programul pentru fete se va extinde mai mult în domeniul economiei casnice, cusături naționale, pregătire de mâncări, grădina de zarzavat, combaterea luxului (pudră, rumenle) și altele.

Pentru a putea face și duce toate aceste la deplin succes, va trebui neapărat ca învățători să pună la o parte comoditatea, nepăsarea, ambiții personale, invidie, deosebire de vârstă, materialism etc. și în deplină frățietate colegială și cercetășească să

lucruze în armonie o muncă coordonată în interesul înfloririi școlii și viitorul comunei lor. Fiecare î-și va avea rolul și partea sa de muncă, numai dragoste și voință trebuie. La caz contrar totul se va desbina și distruge.

Astfel după ce sa organizat, în serile lungi de iarnă vor învăța teatre, poezii, dansuri, coruri etc. etc. tot ce vor afla mai bun, frumos și potrivit, dând la Crăciun, Bobotează, Anul nou, Paști, serbări școlare, din venitul cărora se va forma „Fondul Cercetășesc.” Pentru sporirea acestui fond se vor putea organiza echipe de colindători cu corul, ori Viflecumul la Crăciun etc. Iarna este timpul teoriilor cercetășești și a lucrărilor în Cămin. Se vor înjgheba echipele de dansuri naționale.

Pe elevii cu aptitudini și aplicare spre ceva specialitate (meserii) îi vom da la atelierele din loc în conțelegere cu patronii, săptămânal una oară ori mai multe, pentru a-se specializa. Spre exemplu ca croitor, păpușar, factor postal, sanitar, brutar, fierar, mecanic etc. Ca Șefi de unități vom pune prin alegerea cercetășilor pe cei mai destoinici și potriviți școlari. Vom institui auto-guvernarea (guvernarea și disciplinarea de sine). Vor avea consiliul de judecată al lor, care în fiecare caz de neregulă a unui cercetăș vor croi pedeapsa bine meritată, dar nu bătaie, ci să facă un lucru folositor, s. ex. a fost auzit înjurând un cercetăș, va fi pus să plivească, să ude un strat, se facă ceva lucru de mână etc.

Va fi mult, foarte mult de lucru, dar toate se pot face cu sîrguință și perseveranță. Se pot organiza chiar în echipe de lucru. Cercetășii vor merge cu toții pe rând unul la altul să-și ajute la lucrările de grădină, la stărpirea omizilor, la plivitul de grâu a straturilor, cules de poame ori vor da mână de ajutor oamenilor săraci și neputincioși la diferitele lucrări, totul trebuie să se facă gratuit. Și este ușor și să pot face cu puțin timp. Ce exemple frumoase ar fi acestea pentru cei mai mari. Aceste lucruri umanitare vor fi „Clăcile Cercetășești”. Nu le știe nimeni prețui aceste fapte mici la privire, dar mari ca și calitate morală, căci sunt exemple cari pot servi nu numai pentru elevi în viață ci și pentru cei mari, cari îi împresoară.

XI. Uniforma Cercetășilor dela sate

Pentru satele noastre uniforma prescrișă de Regulamentul cercetășesc constituie o mare piedocă, deoarece este scumpă și

nepotrivită cu situația și mentalitatea țăranului nostru, astfel că ar urma nici să ne mai apucăm de ea. Aceasta chestiune o putem aplana însă ușor în modul următor: În loc de costumul prescris vom folosi costumul nostru național. Așa am făcut-o și eu aceasta și am obținut mai multe și mai frumoase rezultate. Uniforma cercetașilor va consta din următoarele:

1. Cămașă națională de pânză de casă, lungă până din sus de genunchi cu cusături.

2. Pantaloni albi de lână, vara de pânză lungi până la călcăie (Cioareci, ȋtari).

3. Căciulă neagră de miel, cu eureluță de piele ori stofă neagră pe sub bărbie, iar în ea peană de curcă, vultur, cocoș etc. Pentru vară se pot pregăti și căciulițe de pânză.

4. Opinci cu ciorapi albi de lână până la genunchi, ori o-biele curate, legate cu șnur negru din ață de lână împletită, și înșirate frumos până la genunchi.

5. Curea, sau centură peste mijloc.

Șefilor de unități se permite purtarea de căciuli albe, diagonale și alte semne distinctive, pe umăr, în căciulă, pe mânecă. Asemenea și specialiști vor avea semnele lor spre ex. croitorul foarfeci tăiate din stofă întunecată și cusută pe mânecă etc.

Asemenea și fetele vor avea costumul lor național ca uniformă, cusut și țesut de ele în școală ori acasă. În loc de pantaloni vor avea fustă națională, iar căciula va fi înlocuită cu broboadă de culoare uniformă: roșii, verzi, albastre, negre, legate pe cap în mod special.

Astfel eu cred că am rezolvat și chestiunea grea a costumului cercetășesc la sate. Prin folosirea acestui costum prescris care este frumos și eftin pentru țărani, mai este și național-românesc. Prin el vom realiza ca în satele de unde a dispărut costumul strămoșesc înlocuit fiind cu zdrențe scumpe din prăvăliile străinilor, să reînvieze dragostea pentru el. Copii de mici școlari obișnuindu-se cu el îl vor îndrăgi din zi în zi, legându-i de el multe amintiri frumoase din viața școlară și cercetășească. Astfel s'ar mai da cred, iarăși o desvoltare acestui ram al economiei casnice. Costumele prescrise se vor purta la toate ocaziunile sărbătorești, dar nu și în zilele de lucru. Aceste costume vor fi pentru elevi ceva prețios, scump și atrăgător, care îi va împintena spre multe lucruri frumoase.

Prin apucăturile acestea de a costuma cercetașii astfel, am ajuns ca în comuna unde am servit, să reînvieze purtarea lui nu

numai de cei mici ei și de tineret, stârnind admirația străinilor. Pentru ca să fie iubit și mai mult, am premers eu singur cu exemplul, purtând la toate serbările naționale și bisericesti mari costumul național. Am avut chiar mai multe scene interesante, dintre cari amintesc aci una. In anul 1920 când eram în primul an de serviciu și serbam ziua de 10 Maiu în costum național, împrejurul meu cu elevii cercetași îmbrăcați în costumul descris, după terminarea programului bogat în coruri, declamări, jocuri naționale și defilare, în piață am fost întreat de un consătean și vecin, că D-ta, Domnule ești din Regat? Atât era de dus în eroare sub impresia celor văzute și a costumelor în cât credea că suntem veniți chiar din Regatul vechiu, deși pe mine mă cunoșteau bine.

Pe lângă costumul arătat vor avea cercetașii și un baston în lungime de 1—1. 50 m. și o raniță, făcută tot din pânză.

Pe lângă efectele și costumul amintit, băeților le-am mai făcut arme de lemn, cu cari iam învățat câteva deprinderi de armă mai ușoare și potrivite cu capacitatea lor fizică. Nu-și poate închipui cel ce nu a văzut, cu câtă mândrie și dragoste purtau elevii acele bastoane-arme. Se credeau adevărați ostași. Când erau cu arme puteai face cu ei orice vrei: cântau, ascultau și învățau de te mirai de ei.

I-mi râdea inima de bucurie când vedeam atâta vioieciune, curaj și dragoste la elevi. Se înțelege cu instrucția nu treceau nici odată marginile posibilității și eram condus de cel mai mare unanitarizm. Mi-s'au întâmplat epizoade foarte interesante cu ocazia excursiunilor și instrucțiilor cu arma. Câți copii au preferit bătaie dela părinți, fugind dela plug, oi și miei, la școală. Ba unii elevi sau înscriși la școală de dragul puștei de lemn și a cercetașiei. Erau elevi, cari deși trecuseră din clasele mele cu succes, la începutul anului viitor cereau a se înscrie din nou la mine în clasă. Deci iată încă un mijloc potrivit de a face iubită școala elevilor. Acci părinți cari au avut copii cercetași la mine, nici odată nu-iau oprit de a veni la școală, la instrucție, nici chiar peste vacanțe, căci ambiția și mândria părintească de a-și vede copilul cercetașu făceau să se lipsească de ei.

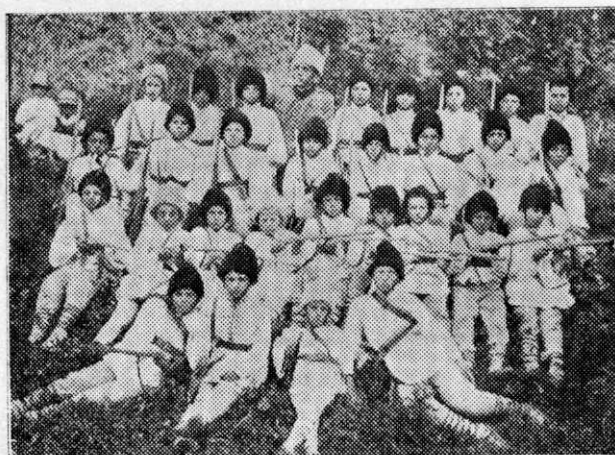
Cercetășia nu prevede în Regulamentele ei instrucția cu arma și militarizmul. Sunt și eu contra acestor lucruri, dar făcând în legătură cu jocurile gimnastice, instrucția cu arma în marginile posibilității și conduși de dragoste, am constatat, că se pot realiza rezultate-foarte frumoase, obținând ca elevii să fie disciplinați, în purtarea pe stradă, acasă, la biserică, față de bătrâni,

superiori; vor fi supuși și „gata ori când“ de a executa și a servi pe deaproapele. Prin instrucția cu arma, purtarea costumului descris, învățarea de marșuri, teatre, poezii etc. vom desvolta în elevi cel mai înalt sentiment național-patriotic, a datoriei de cetățean, soldat bun și credincios față de Neam, Patrie și Tron.

Chiar viața de ostaș cu cât îi va fi mai ușoară fiecărui elev, având deja formate încă din copilărie sentimentul datoriei, a disciplinei, vor avea primele cunoștințe de educație militară, formate și nu vor fi neîndemânatici, fricoși ca și cei veniți din pădure, ci vor fi buni executanți și militari sub toate raporturile.

L. T. Turcu
ca și cond. de cercetași la sate.

Școlarii cercetași „Curcanii“ dela șc. primară din Hida
cu cond. *L. T. Turcu* înv.

XII. Examenul și jurământul cercetășesc.

Conform Art. 10 din Statute, pentru a deveni cineva „Cercetaș“ trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni :

a) Să aibă un stagiu de cel puțin 2 luni (ca cercetaș ucenic începător) dela înscrierea într'o cohortă.

b) Să cunoască organizația cercetășască (Unitățile și comandantii).

c) Să cunoască, să explice și să trăiască (să execute întocmai) legea cercetășască.

d) Să aibă cel puțin 5 lei la Cassa de economie a Cercetașilor din loc.

e) Să fie trecut anumite probe : Examen ușor de probe cercetășesti, ca exemplu să cunoască, punctele cardinale, să se știe orienta în liber, să știe face foc, să cunoască tariful postal, timbrele, să știe scrie și expedie scrisori, bani, pachete etc. să știe aplica legea etc.

f) După stagiu să depună jurământul.

Art. 11, Solemnitatea legământului se face Duminica sau în zi de sărbătoare. Unitățile se așează în carcu, având pe comandant în față. După slujba religioasă obicinuită cu ocaziunile acestea se ia legământul, de cel mai mare în gradul cercetășesc. Se trimite un delegat din partea Marei Legiuni, care atrage atenția tinerilor asupra însoamnății legământului, rostește „Legea Cercetașului“ și ia legământul fiecărui cercetaș în parte.

Cercetașul iese în fața frontului și cu cele trei degete (arătătorul, mijlociul și inelarul) dela mâna dreaptă ridicat în sus iar cel mare pus peste unghia celui mic, indoite în palmă și cu mâna stângă pe drapel, rostește pe de rost, taro formula legământului, (Vezi la p. V. org. cercetașilor). După „Așa să-mi ajute Dumnezeu“ primitorul legământului îi strânge mâna cu stânga sa iar preotul îl binecuvintează. Cercetașul binecuvântat trece la loc și cel de după el sau de lângă el, iese în fața frontului, pentru a rosti și el formula legământului.

După cel din urmă, comandantul cohorței, sau cine a luat jurământul, ține o cuvântare.

După cuvântare se cântă în cor „Marșul Cercetașilor“ și toată Cohorta cu patrulele de onoare venite din diferitele locuri, defilează în fața celui ce a primit legământul.

Conform Art. 12. După legământ, cercetașul e înscris în

matricola cohorței, în ordine alfabetică a grupului care a depus jurământul, apoi i-se dă „Cartea de cercetaș“, semnată de primitorul legământului, de preot, de comandantul cohorței și de Cercetaș. Cartea este provăzută cu fotografia cercetașului și are cu ea reducere pe C. F. R. de 75 %.

Solemnitatea și cei ce depun jurământul se fotografiază și un tablou, cu cei cari a depus legământul se trimite Comand. M. Leg. pentru a fi trecuți în matricola generală și a primi „pajurile“ cu numeri de ordine.

Cartea și pajura se trimit de C. M. Leg. cu plată.

Din cele înșirate este evident, că pentru a deveni cineva cercetaș va trebui să îndeplinească anumite condițiuni, a trece un examen și a depune legământul. La sate încă se vor pune în practică aceste prescripțiuni, cu modificarea aceia ca timpul de pregătire să fie de 6 luni (sau după nevoie) și anume astfel: dela începutul anului, toamna, toată iarna și primăvara până pe la Paști ori alte sărbători, se-va învăța totul ce trebuie din programul cercetășesc, ca instrucție, loge etc. apoi coruri, jocuri, piese teatrale, ba elevii vor fi împărțșiți în Săptămâna Patimilor și cu Sfânta cuminecătură, deci pregătiți din toate punctele de vedere, se va fixa ziua depunerii examenului și a legământului. Această zi se va serba cu o solemnitate rară. Se vor invita părinții, întreaga comună, autoritățile școlare și administrative. Elevii reușiți la examenul cercetășesc vor trece apoi legământul, după care se vor da serbări cu program variat și ales. Se va face și inaugurarea „Căminului“ adică „Casei de cetire și de sfat“. Este evident ce sentimente se vor desvolta și ce amintiri vor rămânea pe vecie neșterse din inima copiilor, părinților și a întregii asistență. Aceasta zi va fi o zi însemnată, atât în viața școlarului cât și a învățătorului. Prin actul jurământului se petrueluește pe vecie legătura sufletească între școlar, omul de mâine și învățător, între școală și societate. Dacă este posibil să se facă chiar fotografii pentru a eterniza aceste momente. Din ele se vor da fiecărui elev spre a-le păstra ca amintire. Aceste acte și totografiile se vor păstra în archiva școalei și cred, că vor forma pagini de aur din istoria ei.

Actul de jurământ se va repeți în fiecare an cu elevii nou înscriși, cari au satisfăcut cerințelor Cercetășești, cu aceiași solemnitate și cu programe după inițiativa comandantului. Sper că acest act măreț din viața unui Cercetaș, când el devine vrednic

de a putea fi cu răspundere față de Dumnezeu, deaproapele, față de comandantul său de toate faptele din viața sa, atât în decursul anului școlar cât și restul anului, se va efectui din an în an cu multă însemnătate și va forma baza solidă, pe care se va clădi viitorul întregii comuni. După depunerea legământului nu ne vom opri în loc, fiindcă numai de aici începe adevărata operă de educație a caracterului și voinței elevilor. Până acum a fost numai un timp de experiență, că cine este și poate fi vrednic de a deveni cercetaș. Se vor organiza excursiuni prin jur, prin comunele învecinate, la orașul apropiat, se vor da însărcinări fiecărui de a face opere de umanitarism, se vor organiza diferite societăți de cumpătare, de protecție a animalelor, ajutorarea săracilor, se vor aduna cu ocazia excursiilor plante, insecte, minerale, pentru muzeul școlar etc. În Cercetășie ne vom concentra toată activitatea extrașcolară. Ar fi de dorit ca învățătorii dintr'un cerc cultural sau subsecție învățătorească să se asocieze într'o secțiune și legiune coordonându-și lucrările pe terenul cercetășesc, organizând excursiuni împreună, iar în cadrul ședințelor cercurilor învățătorești vor întregi programul lor cu teatre, coruri, jocuri, emulații executate de cercetași. Vor organiza în timp potrivit tabere cu elevii sub cerul liber pe teritoriul cercului lor unde va fi loc potrivit. Ce frumoase mijloace de adevărată muncă extrașcolară și propagandă culturală.

— (Va urma) —

Leontin T. Turcu

s. rev. școlar, comandant de centurie în
cohorta de cercetași „Perotissum” din Zălau.

Intrebuințarea ilustrațiilor în școală

Modul intuirii și timpul prezentării lor în lecțiunile practice.

Dacă ar fi cu putință ca fiecare din noi să putem cutreera tot pământul în lung și în lat, dacă mărimea acestui astru s'ar putea cuprinde cu o singură privire, cu o singură rotire a ochilor, ce n' am putea vedea pe această colulă a universului nemărginită privirei ochilor noștri! Munții și șesul, pădurea și marea; nogrul din Africa l'am vedea deodată cu blondul și sveltul european, harnicul american în aceeaș clipă cu leneșul din regiunile ecuatoriale; am vedea când am voi New-Yorkul, Londra, Parisul, Berlinul, Roma, în sfârșit toată panorama pământului când interesul sau curiozitatea ne-ar îndemna să le privim. Sau dacă am putea trăi trecutul cum trăim prezentul, am putea vedea tot ce soarele a încălzit și luminat cu voșnicia lui, am putea vedea acea împărății care au fost, războaiele ce s'au dat decând e lumea; am fi azi și acum milenii în urmă, am fi aici și unde am pofti; am pute vedea *noi prin noi tot* și n'am mai avea nevoie de explicarea s'au evocarea nimănui. Multe științi ar dispărea ca atare și individul s'ar instrui singur. Lucrul fiind imposibil știința cu forțările ei de veacuri a căutat să satisfacă întrucâtva această curiozitate și necesitate omenească inventând tiparul și fotografia și punând la dispoziția mulțimei clișeurile explicate de scrisul vizitatorului, ne reprezintă în miniatură tot ce ne ar interesa, orașe și ținuturi depărtate, lumea care a fost și războaiele ce s'au dat pe pământ de când e lumea.

Imaginația după descrieri demulțorii poate fi falsă, deacea așa de bune servicii ne pot aduce clișeurile, aceste oglinzi de icoane vii, dar nicăiri ea în școală ele nu sunt de un mai real folos.

Imaginația copilului fiind dezvoltată, metoda de predare implică realitatea și dacă nu o putem da, copilul rătăcește cu mintea, dibuște adevărul și și pierde curiozitatea epuizându-și în zădar toate puterile, tot interesul de a cunoaște un lucru pe care nu-l poate vedea în natură, de a intui ceea ce nu-i poate cădea

sub simțuri când dorința și interesul de a-l cunoaște i-se împune tot mai mult și când această evoluție a cului propriu ia naștere în sufletul lui de ce să i-o satisfacem numai prin vorbe? Avem la îndemână oglinda realității, avem clișeurile care ni-o redă în miniatură. Dacă nici pe acestea nu voim a le folosi n'avem de ce ne plânge contra prejudecăților și a rațiunii false. Toate minunățiile și toate curiozitățile lumii apar în conștiința lui ca niște monștriv ori feți frumoși din basme și rarcori își va închipui că există în realitate.

Voiu spre exemplu să intuim elefantul ori să vorbim copiilor despre minunățiile New-Yorkului, despre acei „zgârie nori“ ce împodobesc orașul noului continent.

Toată elocvența noastră nu-i va impresiona decât pentru moment iar ceea ce formează baza cunoștințelor, intuiția, va fi pururi falsificată de imaginația fiecărui elev dacă nu li-se prezintă cel puțin chipul elefantului, ori nu li-se va perinda pe dinaintea ochilor o serie de vederi care să ilustreze curiozitățile New-Yorkului. Explicația se va uita, iar imaginația cântând un sprijin îl va găsi în ceea ce el a intuit după natură ori din icoane; și cunoștințele vor rămânea pururi falsificate.

În zadar le-am povesti noi despre frumsețile Parisului, a acestui oraș mondial ca frumsețe ori despre colibebele sălbaticilor depe lângă izvoarele Congului. Ei nu-și vor putea închipui arta și cu atât mai puțin, că pot exista cu adevărat asemenea nesimțiți, cari să-și petreacă viața în niște colibe și ei pot fi oameni.

O serie de vederi sau scene în legătură cu subiectul nostru; o panoramă a orașului și câteva străzi din cele mai caracteristice, o priveliște din vatra unui sat din Africa; un elefant alături de un călăreț, o vânătoare de elefanți s'au un elefant cărând butuci e tot ce poate forma intuiția unui asemenea subiect, numai din vederi putem intui aceste subiecte de care totuși trebuie să avem o idee destul de clară.

Cum însă aceste vederi sunt de mai multe feluri, mă voi încerca să fac o clasare a lor și să le tratez din punct de vedere metodic: întrebuintarea fiecăroră din ele în lecțiunile practice precum și momentul când ele trebuie prezentate în desfășurarea lecțiunii.

Având în vedere scopul întrebuintării, voi clasa fotografiile în trei categorii bine disclinite:

1. *Chipuri*: un om, un animal oarecare, un obiect, un ar-

bore, pasăre, oreptilă, o sculă etc. etc. Toate acestea luate în planșe neînscenate.

2. *Scene*: o luptă, un convoiu, un animal atacând, — leu, tigru — o vânătoare, într'o familie de negri, etc. etc.

3. *Vederi*: un piesaj: un munte, o pădure, un viaduct, un pod, o trecătoare, un râu, o coseadă, un oraș, o piață, o clădire, un castel, o statuie etc. etc.

După felul lecțiunii și după scopul ce urmărim în ea, vom întrebuița aceste fotografii ținând seamă de următoarele considerente :

Chipurile se vor prezenta totdeauna ca obiect principal în lecțiune scopul fiind intuirea omului, animalului, obiectului, etc. cu alte cuvinte intuirea aceace e reprezentată pe planșă : mărime, părți componente, rasă și ca atare, ca orișice obiect de intuiție când îl avem în realitate, se va prezenta la începutul lecțiunii, imediat după introducere ori examinare. Arătând obiectul întreg și urmărind apoi parte cu parte părțile din care el se compune, rolul ficcăruia, etc. ; lecția desfășurându-se mai mult ca o discuție pe baza planșei, ba, uneori, propunătorul având numai rol de informator sau de a sugestiona unele anănunte ne observate, lăsând pe copii ca singuri se observe și se facă întrebări.

Observație. În această categorie de ilustrațiuni urmând a fi întuit o anume clasă socială după ținuta ei (îmbrăcăminte) o anume armată sau anumit fel de îmbrăcăminte dintr'o anume epocă, regiune ori națiune, firește schimbându-se obiectul lecțiunii, intuirea va difera și, potrivit scopului, momentul prezentării va fi altul. Aceste chipuri pe care le-am putea numi *sociale* ori *naționale* se vor prezenta tot izolate sau chiar în grupuri dar neînscenate pentru a putea fixa atențiunea mai mult în direcția pe care o urmărim. Scena sustrage atențiunea și derutează lecția dca scopul ei. Momentul prezentării acestor fel de chipuri este în *timpul tratării* cu o explicație anticipată. Accastă explicație, fie ca cât de sumară, îndreaptă privirile către cecace propunătorul vrea să scoată în evidență și fixează atențiunea în vederea scopului urmărit de el. În afară de aceasta, greutatea de a întui după planșe e cu atât mai grea cu cât ele sunt mai puțin reușite, deci cu atât mai greu de înțeles pentru copii care nu pricep indeajuns sau chiar de loc regulele de proecție, deci nu pot scoate în relief cecace o asemenea planșă ar reprezenta.

O altă observație în legătură cu chipurile ar fi ca plantele

și animalele care trăesc în colectivitate : arborii, caprele negre, etc. să se prezinte după întuirea lor într'o scenă sau vedere, imediat după tratare ea o sinteză a celor spuse pe baza planșei.

Scenele se pot folosi pentru a intui direct sau indirect o idee dupăcum scopul lecțiunii este scena însăși ori diferite scene în legătură cu ideea principală și se pot întrebuința cu mai mult succes în lecțiunile de Istorie, Geografie și Religie.

Examinând o asemenea scenă ne putem înșela de multeori asupra conținutului ei, fie că o înțelegem greșit fie, în cele mai dese cazuri, că se poate lua și ca atare, dar mai ales ne scapă de cele mai multe ori amănunte de cea mai mare importanță în explicarea ei, amănunte fără de cari unele scene ar deveni imposibil de explicat.

Să luăm spre exemplu jurământul pandurilor lui Tudor Vladimirescu :

Tudor în fruntea pandurilor ; dreapta și stânga lui sunt preoții. Jurământul se face în aer liber. Toți au săbiile scoase iar preoții țin crucea sus în semn de binecuvântare. De sus duhul sfânt, întrupat în Sf. Treime, se coboară peste ei întărind jurământul cu aprobarea cerului.

E o scenă minunată din istoria patriei.

Ce ne-ar putea spune copiii despre această scenă prezentându-li-o, să zicem, priviți jurământul pandurilor lui Tudor Vladimirescu ; intru cât înțelesul acestei scene ar fi el cel adevărat dacă prezentarea ar fi explicată numai în ceea ce privește personajele remarcante lăsând la oparte toată atmosfera de înălțare a momentului ? Iar fraza desigur în primul rând prezența lui Tudor, impunător în fruntea pandurilor săi, cu sabia scoasă, dar nimeni n'ar înțelege simbolizarea acestui gest : i'ar frapa prezența preoților cu ceva mai multă semnificare, iar mulțimea pandurilor care toți cu săbiile ridicate exprimă aceeași legătură și acelaș dor de răzbunare ar rămânea puțin înțeleasă. Tăcerea adâncă din timpul solemnității, răzbunarea care pare că se observă în vorbele lor tremurând, capetele plecate în semn de umilire sau ochii ridicați către cer spre îndurare, umila apăsare pe sufletul fiecăruia și legătura jurământului lor, sufletul lor contopit în sufletul lui Tudor, toate aceste amănunte care dau viață unei scene moarte, toate aceste note care însuflețesc scena, care alcătuiesc viul din ea, nu le vor putea observa, iar impresia le va fi cu desăvârșire moartă.

Pogorârea duhului sfânt, dacă n'ar fi chiar neobservată, ar rămânea totuși ca o impresie comună a unui chip asămănător din peretele casei pe care l'au văzut în toate zilele și în fața căruia s'a închinat pentrucă așa au văzut pe părinții lor făcând, fără ca ei să-și dea seama de ce mare însemnătate este această pogorire; fără ca să-și poată închipui că acel chip, în fața căruia se închină reprezintă pe cineva care, cândva, a existat în carne și oase luând parte ca orice muritor la toate plăcerile și neajunsurile vieții, bucurându-se ori întristându-se de ele ca fiecare din ei; ar rămânea o icoană (impresie), să zicem, statica a unei binecuvântări dumnezeiești.

Tot astfel s'ar prezenta o luptă, o vânătoare, un atac a unei fiare etc., și aici e locul să arătăm falsul dintr'o scenă.

Pe lângă câini, se întrebuințează în țerile cu glorie vânătorască, a se dresa șoimii pentru urmărirea și prinderea vânatului. Această pasere înțeleaptă are înfățișarea unui vultur din regiunile noastre însă e de mărimea unui uliu. Se ști că vulturul vânează nu numai alte pasări ci atacă chiar iepuri și căprioare, iar o specie alpină chiar copii mici. (În Elveția s'au întâmplat multe cazuri de acestea).

Să ne punem acum în cadrul unei scene:

Un vânător în urmărirea unei căprioare asupra căreia a slobozit, un foc, neisbutind însă să o omare. Căprioara a dat după un colț de pădure. Vânătorul i-a pierdut urma. Un șoim o urmărește, se lasă pe capul ei și-i ciupește ochii.

Cine vânează căprioara? Vânătorul care i-o pierdut urma, ori șoimul care o atacă?

Să presupunem că la copii li-s'a spus cândva că șoimii se pot dresa pentru vânătoare, dar ei mai știu, că acest șoim, care poate fi luat drept un vultur, atacă singură căprioare. Dacă scena nu s'ar explica înainte ar rămânea cu o impresie dubioasă, sau în cel mai presupus caz, o vor înțelege în sensul în care memoria le-a precipitat cunoștințele. Adevărata valoare a scenei însă, scopul prezentării, va rămânea totuși nepricăput, petrucă scenele, de cele mai multeori își au o corelație în vederea unui scop. Intuirea lor o formează nu atât poza celor ce o alcătuiesc, ci viața dintr'însa.

Sunt variate asemenea scene. Voi reda din cele mai caracteristice care se găsesc și în cărțile de citire.

Prima este după o traducere din nemțește. E vorba de mi-

nunile lui Hangenbec. Leul îngrijit de el îl cunoaște când el vizitează o menajerie la care-l vânduse. Scena este următoarea :

Leul se găsește în cușcă ; recunoaște pe Hangenbek și se repede asupra zebrelor gata să le spargă. Un al doilea moment. După stăruințele lui Hangenbek i se dă drumul leului ; acesta sare cu furie mare în fața îngrijitorului său în semn de recunoștință și prictenic.

Furia cu care leul se repede asupra zebrelor ori se aruncă în fața lui Hangenbeck se poate lua drept o atentare sau un atac, deci ar impresiona cu frică, groază, cutremur pentru cel atacat, pecând în realitate ar fi mirare, compătimire pentru leul întemnițat ce nu-și poate răsplăti binefăcătorul. E drept că expresia figurilor dă destulă explicație, dar în cazul de față se poate compromite. Aceeaș neliniște pentru leul care atacă ca și la leul nostru ce-și vrea slobozirea și cu aceeaș furie se repede ca să atace, cu care acest leu s'a nezuat să-și mulțumească binefăcătorul. Câtă diferență dela o impresie la alta!

A doua scenă e din bucată „Puiul“ alui Brătescu Voinești : E toamnă. Prepelitele î-și iau sborul spre țări mai călduroase. O prepeliță în călătorie cu pui ei se uită cu durere la unul din pui ce n'are o aripă. Fuscuse împușcat pentrucă n'a ascultat de mama lui.

Durerea mamei față de suferințele puiului ei, hotărîrea de a-l lăsa, o altă durere ; suferințele puiului și sfortărea lui de a se lua după mămă-sa nu se pot vedea, iar scena se poate lua foarte simplu : niște păsărele sburând, iar una e jos. Ce-o fi făcând ?! Dacă din conținutul bucății n'ar ieși explicația, sau dacă această bucată n'ar fi scris de Brătescu-Voinești, ar trebui că propunătorul să-i ia locul. Nu toate scenele le-a descris B.-V. și pentru acele scene am luat cu exemplul.

Scenele au nevoie de multă, multă examinare din partea propunătorului și de foarte multă însuflețire în explicație. *Nu propunător*, ci *actor* trebuie să fie cine intuește o asemenea scenă, pentru ca odată prezentată fiecare nuanță a ei să vorbească pentru fiecare copil împarte și fiecare copil să simță din ea cecece a simțit când le-a vorbit *actorul*, să o trăcască par'că acvea în suflete lor. Cu cât însuflețirea a fost mai mare, mai reală, cu atât impresia va fi mai puternică și se va întări tot mai mult, când după o-asemenea explicație li-se va prezenta scena : un nou impuls pentru curiozitate, pentru interes, care de data aceasta le

dau impresii vii ce se manifestă în corpul și vederile propunătorului.

Vederile. În această categorie de ilustrațiuni intră tot ce natura a creat cu înțelepciunea ei providențială și tot ce înțelepciunea și istețimea omenească a ales și redat din ceea ce a găsit că e mai caracteristic, toată ehiectura veacurilor, înfășurât tot ce ne poate interesa din punct de vedere geografic.

Sunt cela mai interesante dintre fotografiile și cele mai greu de intuit.

Dacă fiecare din noi am mărturisii în conștiinții și am fi sinceri față de alții sau de conștiința noastră proprie, am putea vedea la ce vârstă am început să pricepem reliefurile unei vederi, când am început să-i înțelegem perspectiva și ne-am putea da perfect seama de importanța unei explicări speciale pentru vederi, mai bine zis ne-am putea da seama de pregătirea necesară pentru a le înțelege.

Remarcăm însă dela început că vederile nu le putem folosi cu succes decât la clasele superioare și aici încă cu o anumită pregătire. Pentru clasele inferioare ele nu interesează decât prin culori, mărime ori printr'un contact sau asemănare în șirul reprezentărilor. Această pregătire o găsim în predarea metodică a desenului. (vezi Desenul și Modelajul la copii" M. Biciulescu).

În curte sau pe câmp copii vor descrie un deal sau un șir de dealuri, o vale, un colț de pădure, un izvor etc.; biserica, școala, o casă etc. Aceste desene se vor corecta apoi de propunător împreună cu copiii, făcând critica necesară ei singuri, pentruca astfel să reconstituiească panorama ce au vrut să o redea, ori clădirea ce au vrut să o reprezinte din critică.

O altă metodă care este mai puțin la îndemână fiecăruia este de a începe cu vedere de prin împrejurimi sau din localitate pe care copiii le cunosc destul de bine mai dinainte, ca astfel să recunoască pe fotografie ceea ce așa de bine știu din natură.

Aceste probe se pot face cu succes începând cu clasele inferioare și să se continue, făcând o parte a programului pentru desen, până la sfârșitul anilor de școală.

Un minunat serviciu pentru înțelegerea vederilor este *serioscopul*.

Dacă cinematograful rulant este atât de costisitor ca să-l putem avea pentru fiecare școală, în schimb, acest ochian îl putem avea pe un preț foarte redus și ne putem folosi de el tot atât de bine, iar în ceea ce privește pregătirea de a pricepe reliefului, *serioscopul* este un neîntrecut mijloc în acest sens.

Observațiuni generale.

Vorbind de întrebuințarea fotografiilor în predarea lecțiilor este în cadrul subiectului ca să relicfăm câteva observațiuni cu privire la alegerea lor.

Nu orice fotografie este proprie pentru intuit, iar alegerea se impune tot mai mult în raport cu gradul de aperceptivitate al copiilor.

În senzul acesta fotografiile se vor selecționa ținându-se seama de clasă.

Este știut că copiilor mici le place mai mult culori vii, în special albastru și roșu. Deci pentru ei se vor alege asemenea fotografii nu numai că sunt colorate, dar pentrucă culoarea are meritul de o reliefa mai bine cuprinsul.

În privința dimensiunilor, natural, sunt bune să fie cât mai mari, dar ne putem folosi în lipsă și de mai mici; nu însă prea mici pentruca să nu se poată distinge nimica din ele.

În clasele superioare se vor prezenta treptat lucrări din ce în ce mai alese, mai bine reușite mai artistice pentru a putca deprinde pe copii a distinge și prețui operele de artă. Fotografiile după picturile lui Grigorescu sunt minunate pentru a pregăti pe copii în acest sens. Peisajele dezvoltă nu numai gustul estetic dar contribuie chiar la deșteptarea sentimentului național.

Paralel cu aceasta reamintesc recomandarea D. Biciulescu de a ilustra cu copii anume tablouri ce se pot desprinde dintr'o poezii o bucată literară sau chiar de religie reproducând scena în culori bine asortate.

Ornarea claselor. E la ordinea zilei și e o problemă destul de serioasă pentru educatori.

Copii părăsesc căminurile părintești împodobite cu fel de fel de chipuri și icoane, perdele prosoape, garanoase cu flori etc. și intră în școală între patru pereți mari și reci, pe cari nu văd decât albul varului, sau cel mult un tablou donă pe care le obligă legea. Ararcori se găsește o școală înzestrată cu tablouri intuitive necesare care ar forma totodată și decorul școlii dacă nu s'ar ținea aruncate cine știe pe unde de unii învățători „conștiincioși” de meseria lor.

Înzestrarea școlilor cu tablouri intuitive s'a delasat pentru a arunca această sarcină pe comitetele școlare și pe capul bietului învățător, cari fie că n'au de unde fie că n'au cu ce, nu le cum-pără, iar școala trebuie să sufere consecințele.

Casa școalelor edita într'o vreme serii de tablouri pentru toate obiectele de învățământ pe cari le trimetea pe la școli. Azi de ce nu se mai scot.?

Dar dacă acest sprijin ne lipsește nu e motiv ca un învățător să primească pe copii într'o sală *vere* care-ți dă dela început impresia de cazarmă și care până în cele mai mici amănunte lasă impresia *imperativă, autoritară*. De aceea copii se înfrică de ea pentru că văd un prea mare contrar între școală și casa părintească, iar prima lor impresie le interesește tot mai mult idea însuflată de unii părinți care-i amenință cu școală, ca una din cele mai mari pedepse. Deaceea clasele trebuie amenajate, încălzite cu toată iubirea părintească care să se desprindă din toată irihegimea și pentru ca să nu sînnță copiii acest contrast dintr'un confort familiar și o sală de clasă.

Cum se poate împodobi o clasă? Fiește nu cu orice. Un învățător harnic culege din tot ce poate: din calindare, reviste, etc. chipuri pe cari nu le pot găsi ori unde, cărți postale ilustrate, tablouri etc. bine alese și necesare învățământului pentru a le avea la îndămnă oricând are nevoie de ele. Pe ferestre se pot înșira dauă trei gavanoase cu flori pe care să le îngrijească singuri copii.

Toate aceste dau un aspect mai familiar clasei și copiii o privesc mai cu drag.

Cărțile postale, ilustratele grupate după conținut pe o acciaș evolă care să le susție (după cum se păstrează în albunoc) ne dau adevărate tablouri pentru intuiție și pentru ornat. Astfel vom avea tablouri cu vederi din diferite orașe, din munți, dela mare etc., tablouri cu diferitele porturi după ținuturi, diferite obiceiuri ilustrate etc. Fiecare clasă va avea astfel alese fotografiile ca să corespundă oarecum cu materialul de învățat la acca clasă. Pentru cl. I. interesează mai mult scenele copilărești sau din viața animalelor mici pentru care ei au o deosebită dragoste.

P. S. Un mijloc minunat pentru a intui persoane, mai ales militare, în scop de a ilustra diferite epoci după îmbrăcăminte și ernalamentul întrebunțat, sp. ex.: un dac, un roman, un cavaler teuton, un arcaș, etc. etc. este de a taia din carton aceste chipuri în mărime, dacă se poate chiar naturală, după o fotografie tipică și colorând apoi cu cretă potrivită culorului: camașa, brăul, centura, sabia tolba cu săgeți etc. Sabia, buzduganul și

arcul se pot face din lemn și atașa lângă chip. Întreg cartonul se suportă de un pedestal făcut din lemn.

Prima impresie ce ți-o face un asemenea chip tăiat e a unui om natural care numai nu mișcă.

La muzeul pedagogic din București se găsește asemenea taiaturi în carton, care fac o adevărată cinste donatorului. Sunt de o neprețuită valoare pentru a clarifica lecțiunile de istorie.

Cu acestea închei observațiunile asupra acestui subiect, recomandând încă odată tăiturile în carton și stereoscopul ca cele mai bune mijloace pentru a intui ceea ce nu se poate sau nu vom vedea niciodată închipuit în fotografie.

C. Brustureanu

inv. — Buciumi.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ACTUALITĂȚI

Pomul de Crăciun

— la școala primară din Tășnad —

Ca în toți anii, așa și în acest an cu mare nărdare a fost așteptat de elevii școlii primare de stat din Tășnad tradiționalul „Pom de Crăciun“. Înainte de Crăciun cu săptămâni se puteau prinde șoptele elevilor pline de speranțe și bucurie la adresa Pomului. Elevii săraci cu manualele școlare încă neplătite nutreau speranța, că Ingerașul le va aduce costul cărților, cei cu încălțăminte și costume slabe, înlocuirea acestora cu mai bune, iar totalul elevilor erau în așteptarea Pomului împodobit cu felurite daruri, aduse de inger pentru unul ficște care.

Elevii în șoptele lor anticipate, în speranța și dorul manifestat nu san înșolat, întrucât școala și la acest Crăciun ca și la cei 6 Crăciuni precedenți, a realizat fondul necesar, pentru a putea traduce în fapt șoptele, speranțele micuților, adecă pentru a-și putea exercita și acum misiunea de ocrotire față de elevii săraci și avizați la ajutoare, și să poată întrupa o bucurie generală pentru toți elevii.

Cu aceasta ocazie la realizarea fondului s'a purces în modul următor: Direcțiunea școlii tuturor instituțiunilor și comunităților locale le-a adresat următorul apel:

„Școala de stat din loc în toți anii -- de s. Sărbători a Crăciunului din marinimoasele oferte ale oamenilor de inimă -- a venit în ajutorul elevilor săraci fără deosebire de naționalitate și lege distribuindu-le cu ocazia serbării Pomului de Crăciun încălțăminte, vestminte și necesități școlare.

Dorind școala noastră, ca și la acest Crăciun să-și poată exercita misiunea de ocrotire față de elevii avizați la aceste ajutoare, cu onoare sunteți rugat, să binevoști și acum, ca în totdeauna, a oferi marinimosul Dv. ajutor pentru „Pomul de Crăciun“ al elevilor săraci, pentru care rugăm să binevoști a primi celea mai călduroase mulțumiri.

Distribuirea se va face cu ocazia serbării Pomului de Cră-

ciun, ce se va ținea la 22 Dec. a. c. orele 2 după masă în sala el IV., la care cu onoare sunteți invitați.

Iar D-nii Șefi ai diferitelor oficii publice au fost rugați să binevoiască a permite întreprinderea unei colete la birou, ce cu onoare îl conduc, solicitându-le și binevoitorul sprijin. D-nii Șefi nu numai că ne-au onorat cererea, ci de reușita colectei chiar personal s'au îngrijit. Pentru acest fapt umanitar sunt rugați să binevoiască a primi mulțumirile vii și recunoștința noastră.

Apreciindu-se în merit scopul ce l-a urmărit în cei 6 ani și-l urmărește și în prezent școala noastră, din partea aceloră la cari ne-am adresa ni s'a răspuns cu sumele :

Colecta D-lui Dr. Virgil Mureșan consilier la	
Curtea de Apel, șef jud. de ocol	Lei 2150
Colecta D-lui Vasile Oros primprețor	Lei — — „ 520
„ D-lui Ioan Russu primnotar comunal	— „ 188,50
Contribuirea D-lui Ioan Mango șef. revizor școlar	„ 60
Contribuirea D-lui Dr. Teodor Popescu notar public	„ 200
„ comunei Tășnad — — — — —	„ 1500
„ comunității izr. — — — — —	„ 1000
„ băncii Vulturul — — — — —	„ 250
„ „ Zălăuana — — — — —	„ 500
„ „ Tășnădana — — — — —	„ 200
„ bugetului școlai — — — — —	„ 2000
„ fondului copiilor săraci — — — — —	„ 294

In Total Lei : 8862,50

Aci țin a aminti, că școala noastră în a acești 7 ani, până în prezent, pentru pomul de Cruciun, parte din veniturile serbărilor școlare, parte din colecte și contribuiri a realizat o sumă de 49143 Lei 70 bani, din care au fost ajutați 357 elevi.

Din suma realizată de 8862 Lei 50 bani cu ocazia serbării „Pomului“, ce s'a întâmplat la 22 Dec. a. c. la orele 2 d. m. cu un variat program : colinzi, poezii de crăciun, recitări, s'au distribuit :

La 20 elevi săraci, cărți școlare în preț de 1377 Lei 50 bani.

La 8 cleve și elevi 8 părechi gheto noi în preț 1820 Lei.

La 10 eleve barehet câte o haină întregă în preț 880 Lei.

La 10 elevi stofă câte de un pantalon, câte de un palton, ba și câte de un costum întreg în preț de 1518 Lei. Atât ghetele cât si stofa s'au cumpărat în preț redus dela comercianții Fetzer și Șmuc.

La 11 fetițe câte o năframă de barchet în cap, donate de comerciantii Șalomon 10 bucăți și Șmucb o bucată.

La 1 fetiță o pereche de ciorapi, donați de comerciantul Taff.

Pentru întruparea bucuriei generale s'au cumpărat: pom de Crăciun complectându-se și ornamentele, 40 kg. mere, 3½ merțe nuci, 5 kg. zahăr, 5 cutii bomboane, 10 ex cărțile „Povestiri cu tâlc” și 236 pungi în preț de 2067 Lei.

Din suma de 8862 Lei 50 bani s'a contribuit și Pomului școlii de copii mici o sumă de 1200 Lei.

Din 252 elevi ai școlii noastre la această serbare au fost prezenți 230, primindu-și fiecare pungă încărcată cu nuci, mere, zahăr și prăjituri.

Distribuirii i-a urmat o bucurie generală, priviri ce reoglindeau îndestulare și fericire.

Cantitatea mare de prăjituri cari de cari mai fine și bune, a colectat-o învățătoarele Valeria Trifu și Gabrielă Nichita dela Doamnele din Tășnad, fără deosebire de naționalitate și religie.

Serbarea s'a executat sub conducerea inv. Gabriela Nichita și Ioan Filip.

II.

Crăciunul la școala de copii mici a statului din Tășnad.

Învățătoarea școlii de copii mici Angeluca Cucuta născ. Nichita dorind ca și elevii ei să fie împărtășiți de bucuria dragului de Moș Crăciun, ca și în anul trecut, a cutricat pela părinți și familii realizând prin colectă: bomboane, nuci, mere, jucării, prăjituri și o sumă de 907 Lei, la care a mai contribuit și școla primară cu suma de 1200 Lei.

Darurile colectate precum și celea cumpărate din sumele realizate li s'au distribuit elevilor cu ocazia serbării Pomului de Crăciun, ținută la 23 Dec. a. e. La orele 2 d. m. ale acestei zile, în jurul pomului luminat și împodobit micuții elevi executau programa serbării, constătătoare din: poezia Moș Crăciun, cântece, recitări, urmând apoi distribuirea darurilor, cari sunt așezate în pungi separate pentru fiecare elev.

Elevii școlii, în număr de 120, fiind toți prezenți fiecare își primește pungă încărcată cu nuci, mere, bomboane, turte, prăjituri, batiste, ciorapi, jucării, cari de cari mai frumoase și dră-

gălăse, iar elevele mai sărace primesc și barchet câte de o haină și năfrâni.

Fetele micușilor oglindează de veselie, se naște o gălăgie plină de bucurie, cărcia-i împrumută un deosebit farmec sunetul fluerilor, trâmbițelor, zăngănitul sabiilor. Apar păpuși surizătoare, etc. etc.

Marinimoșii binefăcători și pe aceasta cale sunt rugați să binevoiască a primi mulțumirile călduroase împreunate cu recunoștința noastră, iar Corpul didactic al acestor școale își are satisfacția sufletească, pentru că a putut traduce în fapt șoptele și speranțele elevilor lor.

Tășnad, în ziua Ajunului de Crăciun, anul 1925.

Gh. Nichita.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CRONICA

IDEI ȘI FAPTE

Serbări școlare Societatea de lectură „Grigore Maior“ a elevilor dela școala normală de băieți din orașul nostru, sub conducerea Dlui prof. Gh. Mațșanu a organizat — cu ocaziunea sărbătorilor Crăciunului — un reușit festival școlar compus din următoarele puncte:

1. Răsunetul, Banatului, cor.
2. Cetatea Neamțului: de Gh. Coșbuc (declamare.)
3. „Nici pe aicea nu se trece,“ dramă în 2 acte de I. N. Sion.
4. Imnul biruinței de Gregorian (declamare.)

*
* *

În același timp școala primară de stat și-a ținut obișnuita serbare anuală cu puncte de program în legătură cu obiceiurile și datinile noastre de Crăciun, cari a stors admirația numerosului public, ce venise să urmărească producțiile micilor copilași.

N'avom decât cuvinte cu laudă pentru ambele școli, cari prin serbările ce le organizează, strâng legătura de protonie dintre familie și școală și pregătesc elevii pentru viitoarele deprinderi sociale și indeletniciri cotățonești.

Idel pe cari le împărtășim și noi. Un cetitor al revistei noastre — de pe Valea

Almașului — ne trimite o lucrare intitulată „Vieța școlară“. În formă de crâmpec sunt redată mai multe icoane din vieța internă a școlii din care se vede o preocupare, de-a adânci anumite probleme de ordin dăscălesc și de-ași spune durerea, acolo unde observă vre-o contraversă.

Suntem de aceeași părere cu autorul în următoarele:

„Pe umerii învățătorului să razimă munca grea, de a se îndrepta raporturile dintre familie și școală și de-a se asigura averea morală a odraslelor încredințate lui. Aceasta o va putea îndeplini, dacă va avea și concursul tuturor membrilor cinstiți ai societății. A câștiga însă societatea pentru școală și a crea o opinie pedagogică corectă — unde ești pus să lucrezi — este o muncă titanică, dar nu imposibilă. Învățătorul prin conlucrarea familiilor bune și a autorităților, va învinge nepăsarea, acelora, cari nu se interesează de copii și de școală, și dacă va ajunge aceasta, a câștigat vieța pentru școala pe care o conduce.“

Și mai departe: *„Îndreptarea sau educarea familiei prin școală este o ocupație etică mai înaltă — creșterea națiunii — cari nici prin plată, nici prin avansări sau titluri de distincție, nu se poate remunera, și*

nici prin ordinațiuni nu se poate impune."

Adunarea Revizorilor școlari din circumscripția noastră. Am arătat în numărul de pe Novembre anul trecut cum întreg personalul de control al învățământului primar se adună pe rând în capitala unui județ, sub conducerea d-lor Inspectori de circumscripție, pentru a discuta diferite chestiuni de învățământ.

În cursul luni Ianuarie, această întrunire se va ținea în Sighetul Maramureșului. Pentru această conferință s'a fixat următorul program :

1. „Cum putem noi ca organe de control, să promovăm renașterea limbii, portului, jocurilor și obiceiurilor românești în regiunea noastră?”

Cu această lucrare au fost însărcinați colegii: V. Antonescu și Șt. Pop.

2. „Cum s'ar putea împăca

legea obligativității învățământului cu îndărătnicia țaranului spre a feri pe învățător de conflicte cu satele?” (Reportor: Ion-Mango și Crespai.)

3. „Construcțiile școlare” (Nicolae Nistor).

4. „Mijloacele prin care ne-am putea înzestra școlile cu rechizite și tablouri istorice, material didactic etc. (Emil Pocola și Fersigan).

5. O dare de seamă asupra lucrării lui I. Payot: „Călăuza învățământului” pe care o va face colegul: Eugen Popescu.

6. O inspecție model făcută la școala din Sighet de D. Pop.

7. Toți colegii vor indica manualele didactico slabe pe cari le cunosc.

Vom ținea pe cetitorii noștri în curent cu desbaterile acestei conferințe și eventual vom publica lucrurile, cari ni s'ar părea mai potrivite.

N. N.

Greșeli de tipar :

În numărul de față s'au strecurat mai multe greșeli. Indreptăm pe cele mai oacheșe, cari denaturează înțelesul propozițiilor.

Să se citească deci în loc de :

filfizenii = **filfizonii** (pag. 4.)

crâmpec = **crâmpee** „ 32.)

durerea = **părerea** „ 32.)

moral = **morală** „ 32.)

serioscop = **stereoscop** „ 24.)

și alte mai mici pe cari le va îndrepta cetitorul cu duhul blândeții.

Redactorul.

ȘTIRI ȘCOLARE

Administrația școlară

V.

Anul 1925 l'am încheiat cu dorința, ca fiecare director școlar și secretar al comitetului școlar să-și examineze și revizuiască munca ce-a trebuit, să-o deslășoare pentru consolidarea învățământului și cimentarea situației materiale a școlii unde muncește.

La începutul noului an nu putem avea alte cuvinte la acest loc, decât a îndemna cu înzistință pe toți muncitorii școlii, să-și împlinească cu punctualitate și conștiințiozitate datoriile ce le impune o bună administrație școlară, *rezolvând la timp și fără ezitare, toate chestiunile școlare de ordin administrativ*. Numai așa se va putea aduce pas cu pas o îmbunătățire în gospodăria școlară, menită să ne amelioreze munca la care ne-am angajat pentru luminarea noamului.

* *
*

1 Instrucțiuni pentru întocmirea bugetului pe 1926. Prin atașarea la județului nostru a celor 45 școli de stat din mai multe județe, se impune necesitatea, ca pentru comitetele acestora să relev unele dispozițiuni și instrucțiuni mai importante, privitoare la alcătuirea bugetelor școlare. Din bugetele ce au intrat până acum dela aceste școli, nu am prea putut constata, că ar fi alcătuite după sisteme bine încheiate.

„Câte case atâtea obiceiuri“,

Aceasta nu se poate!

Pentruca să-se poată obține o unitate în administrația școlară din întreg județul, va trebui ca, și școlile pe care le primim cu drag la sânul nostru, să adopteze principiile după cari ne-am călăuzit de ani de zile și cari — aci la noi — au dat rezultate frumoase. Experiențele noastre le împărtășim cu inimă deschisă altora, cu scopul să se popularizeze în cercuri cât mai largi unele chestiuni, cari au nevoie de lămuriri.

La alcătuirea bugetului servesc imprimatelo-tip, cari se expediază tuturor comitetelor școlare rurale, de către Comitetul școlar județean.

Intrucât bugetele comunale pe 1926 n'ar fi întocmite încă, ca să se poată ști exact cota de 14⁰/₀, se va trece, suma din anul trecut ce a fost preliminară spre acest scop.

Bugetul școlar se alcătuește de Comitetul școlar și se supune adunării generale pentru aprobare, iar după aceea se va înainta în 3 ex. egale Comitetului școlar județean pentru aprobare.

În buget se vor prelimina toate veniturile și cheltuelile pe durată de 12 luni (1 Ian. — 31 Dec.).

Pentru asigurarea bunului mers al învățământului, Comitele școlare vor redacta bugetele conform realității. Ținând seamă de principiul economisirii, să nu se scape din vedere nici un izvor de venit, iar cheltuelile să se mărginească la strictul necesar.

Se va arăta cu precisiune mărimea imobilelor școlare, inclusiv a terenurilor primite din reforma agrară, arătându-se arânda acelora. Deodată cu bugetele se vor înainta și contractele de arândaro în dublu exemplar. Arândarea terenurilor școlare este valabilă numai după aprobarea contractelor de către Comitetul școlar județean.

Pentru motivarea tuturor pozițiilor de venituri și chetueli, se vor anexa la buget *state sau rapoarte dezvoltătoare, semnate de președinte și secretarul comitetului*, în care se va arăta amănunțit, capitol de capitol, modul de repartizare a tuturor sumelor din buget.

Aceste state sunt absolut indispensabile la verificare, făcând parte întregitoare din buget (Art. 43).

O condiție principală la întocmirea bugetelor e, ca cheltuelile preliminate să nu depășească veniturile. Astfel, dacă cheltuelile ce le necesită școala ar fi mai mari decât veniturile, pentru echilibrarea bugetului, diferența se va trece la art. 6 dela venituri: d. e. totalul veniturilor al unui comitet școlar dând suma de Lei 6400 iar cheltuelile suma de 8000, diferența de Lei 1600 se va trece la art. 6 dela venituri, echilibrându-se bugetul. *Acest ajutor se va cere dela Com. școlar județean numai în cazuri bine motivate, când comuna nu poate satisface pe deplin îndatoririlor de-a întreținea localul școlar conform Art. 162 din legea învățământului primar.*

2. *Com. școlar: Moarabanfi.* Subvenția către Com. școlar județean sunteți obligați să o achitați necondiționat. Nu știți încă, că nu se poate cheltui decât în limitele sumelor aprobate?

3. *Com. școlar Fetindia.* Prin ordinul Com. școlar județean

că No. 1418—1925 se cere justificarea surzilor acordate de acel comitet. Actole justificative se referesc numai la cheltueli și se justifică separat pentru fiecare sumă, respective ordonanță de plată. Pe fața borderoului se va scrie textul următor: *Borderou de actele justificative despre întrebuințarea sumei de Lei . . . ordonanțată de către Comitetul școlar județean al jud. Sălaj cu ordonanța de plată No. . . 192 . . . pentru . . .*

4. *Ajutoarele pentru Com. școlare rurale*, Comitetul școlar județean a emis ordonanțe de plată pentru sumele alocate la art. 6 (venituri) din bugetul 1925 tuturor comitetelor rurale interesate, cari au înaintat petițiile conform instrucțiunilor publicate Nr. 15—16 1925 (pag. 355) al revistei noastre.

La justificarea acestor ajutoare se vor observa cele spuse mai sus.

5. *Com. școlar Supurul de jos*. Bugetul în forma prezentată, nu se poate aproba. Suma de Lei 13.880 ce nu se poate acoperi din veniturile ordinare, pentru ce n'ați cerut-o dela comună, conform ordinului nostru 1191—1925 și să o treceți la art 5?

S'a spus, că ajutor dela Com. școlar județean se cere numai în cazuri bine motivate, când comuna nu poate satisface pe deplin datoriilor de-a întreține localul școlar conform Art 162 din legea învățământului primar.

Comuna Dv. își poate îndeplini, cu cea mai mare ușurință aceasta îndatorire.

6. *Mai multora*. Contractele de arândare ce se înaintează pentru aprobare sunt redactate defectuos. Partea esențială, despre: plata dărilor către Stat, județ, comună, arândă forțată etc. de către cei ce cultivă pământul, nu se amintește, deși aceasta obligațiune e spusă categoric în ordinul Com. școl. jud. No. 58 1925.

7. *Noul spor de salariu*. Din fondul de trei miliarde prevăzut în bugetul statului pentru îmbunătățirea situației materiale a funcționarilor publici se acordă și membrilor corpului didactic un spor de scumpete de 40% cu începere dela 1 Ianuarie 1926.

Acest spor se socotește la leafa de bază, gradație și totalul indemnitațiilor de scumpete, afară de indemnitatea de chiric și ajutorul familiar,

În baza acestor socoteli, un învățător dela oraș, cu serviciu de peste 25 ani și fără copii, va primi la mână 6418 Lei iar cu 3 copii 6634 Lei. Un învățător începător la oraș va primi 3300 Lei.

Învățătorii rurali cu serviciu peste 25 ani fără copii primesc 5431 Lei; cu 3 copii 5657 Lei iar un învățător începător dela sate va primi 2622 Lei.

Leafa se urcă cu 40% iar scumpetea!? O știm cu toții. Deci nu se poate ajunge la îmbunătățire reală a situației funcționarilor, decât prin suprimarea scumpetei, care nu mai are limite.

La revizoratul școlar se lucrează din toate puterile la alcătuirea statelor de plată pe luna Ianuarie etc. în care se cuprind și noul spor.

D. Mărgineanu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PARTEA OFICIALĂ

In aceasta parte a revistei se vor publica toate ordonanțele și circularele autorităților școlare superioare. Datorința directorilor și a conducătorilor autorităților școlare subalterne este, ca îndată după primirea revistei, să le înregistreze și execute conștientos, în cel mai scurt timp.

Revizoratul școlar al județului Sălaj

Preluarea școalelor din comunele alipite la jud. Sălaj.

Prin noua lege administrativă toate comunele aparținătoare plășilor *Carei* (din jud. Satu-Mare); *Valea lui Mihai* (din jud. Bihor); comunele: *Dobra, Hurez și Racova* din jud. Satu-Mare; *Băbeni, Brăglez, Ciocmani Crâstoțul-Mare, Crâstoțel, Muncel, Solona și Surduc* din jud. Someș și *Trestia* din jud. Cluj, au trecut sub raportul administrativ la jud. Sălaj cu data de 1 Ianuarie 1926.

În urma acestei împrejurări și școalele primare din comunele mai sus amintite trec în mod firesc sub administrația și controlul oficial al Revizoratului școlar din Zălau, care le-a și încorporat deja în cadrele atribuțiilor sale. Invităm deci Direcțiunile și Comitetele școlare, ca în toate chestiunile să se adreseze Revizoratului și Comitetului școlar al jud. Sălaj în Zălau.

Circularele și ordinele de interes general se vor publica în „Școala Noastră“, care se va expeda tuturor membrilor Corpului didactic și Comitetelor școlare, cu începere dela 1 Ianuarie 1926.

Pentru creiarca și cimentarea legăturilor, ce trebuie să existe între Revizoratul școlar și Corpul didactic, invităm pe toți membrii Corpului didactic *dela școalele primare și de copii mici a statului*, la o conferință, care se va ține în *localul școlii primare de stat și anume:*

1. Cu membrii Corpului didactic din plasa *Carei* și comunele *Hurezi și Racova* în *Carei la 25 Ianuarie a. c. ora 10 a. m.*

2. Cu membrii Corpului didactic din plasa *Valea lui Mihai* în *Valea lui Mihai, la 27 Ianuarie a. c. ora 10 a. m. : iar.*

3. Cu membrii corpului didactic din comunele : *Băbeni, Brăglez, Ciocmani, Crâstoțul-Mare, Crâstoțel, Muncel, Solona, Surduc și Trestia în Jibou, le 29 Ianuarie a. c. ora 10 a. m.*

Salutăm călduros în mijlocul nostru pe tovarășii de muncă nou veniți, dorind ca activitatea, ce vom depune împreună, să servească pentru înflorirea și înaintarea *Neamului și Țării* întregite.

Zălau, la 14 Ianuarie 1926.

No. 3058—1925.

Pedepse.

Cu Ordinul On. Inspectorat școlar No. 840—1925 se amendează învățătorii:

1. Ernest Dimofte din Țigani cu reținerea salariului pe 28 zile.
2. Dumitru Vălean din Bârsa pe 6 zile.
3. Const. Cojocariu din Șoimoș pe 30 zile, și
4. Ilie Ariciu din Brebi pe 5 zile, toți pentru absentare nemotivată dela cursuri.

Se dă avertisment public Comitetelor școlare din comunele: Bulgari, Cerișa, Ceheiu, Cuceu, Domnin, Firminiș, Husia, Seuca, Șoimuși, Traniș, și Țeghea pentru neglijarea datoriștelor față de școală.

Cu ordinul No. 13. 178—1925 a aprobat, ca învățătorii, Constantin Cojocariu, Dumitru Văleanu și Ilie Ariciu să li-se oprească leafa pe 2 zile ca pedepsă pentru neascultare.

Zălau, la 28 Decembrie 1925.

No. 3075—1925.

Prezența învățătorilor la plățile penzilor văduvelor de războiu.

Ministerul Instrucțiunii cu ordinul No. 109. 517—1925 dispune, ca în urma unor plângeri din partea văduvelor din războiu, grade inferioare, cari locuiesc la țară, prin care acuză percepșorii respectivi, că fac abuzuri cu ocazia plății penzilor, Ministerul de Finanțe cu ord. No. 173.581 din 3 Iulie 1925 a dispus, ca efectuarea acestor plăți să se facă pe viitor trimestrial, în zilele de sărbătoare la Primăriile respective, în fața *primarului, a preotului și a învățătorului*, cari vor semna atestând achitarea drepturilor legale cuvenite urmașilor celor morți în războiu.

Comunicându-le aceasta invităm membrii corpului didactic a lua parte la efectuarea plășilor când sunt chemați.

Zălau, la 21 Decembrie 1925.

No. 3175—1925.

Urmărirea normaliştilor, cari nu iau posturi în învățământ.

On. Minister al Instr. cu ordinul No. 135.554—1925 dis-

pune, ca toți învățătorii normaliști cari nu au luat posturi în învățământul primar sau și-au ales post în învățământ și nu s'au prezentat, nejustificând lipsa, să fie dați în urmărire, conziderându-se demisionați din învățământ.

Zălau, la 21 Decemvrie 1925.

No. 3193—1925.

Termenul pentru înscrierea la penzie.

În conformitatea cu ordinul On. Minister al Inst. No. 13. 7011—1925 aducem la cunoștință celor interesați, că cererile pentru scoaterea la penzie să se înainteze cu 3 luni înainte, căci din cauza că unele cereri de soiul acesta se înaintează după termen, nu se pot lua în conziderare.

Zălau, la 30 Decemvrio 1925.

No. 31—1926.

Lectura pentru elevii școalelor primare.

De câțva timp a apărut o scrie întreagă de gazete și reviste, cari toate încearcă pe diferite căi să se vâro între cetitori. Cum unele sub masca culturală înfiltrează în cititori idei periculoase, atragem atențiunea învățătorimei a fi cu mare grijo la alegerea lecturii, ce ar pune în mână elevilor și tineretului, și să abandoneze lecturile inutile și tendențioase. Elevilor și tineretului, li se va da lectură din revistele și cărțile recunoscute ca potrivite pentru ei.

Zălau, la 11 Ianuarie 1926.

No. 96—1926.

Observarea disciplinei ierarhice în corespondența oficială.

De mai multe ori am atras atențiunea membrilor corpului didactic, că corespondența oficială să o înainteze pe calea ierarhică (prin direcțiune la Revizoratul școlar:)

Cu toate aceste unii învățători și acum se adresează în anumite chestiuni direct autorităților școlare superioare: On. Minister și Inspectorat școlar.

Cum aceasta abatere atrage după sine aplicarea sancțiunilor disciplinare; iar rezolvirea chestiunii suferă întârziere; punem din nou în vedere tuturor membrilor Corpului didactic primar, că *orice corespondență să o înainteze prin direcțiunea Revizoratului școlar județean, neadmițindu-se corespondența directă cu alte autorități școlare superioare.*

Pentru nerespectarea călei ierarhice On. Inspectorat școlar, cu ordinul No. 13760—1925 a pedepsit pe învățătorul *Mihai Câmpu din Bodia cu avertisment.*

Zălau, la 15 Ianuarre 1925.

Revizor școlar :

I Mango.

Comitetul școlar al județului Sălaj.

No. 58—1926.

Intocmirea și înaintarea bugetelor pe 1926.

În legătură cu ordinul nostru No. 1192—1925. punem în vedere tuturor Comitetelor școlare care încă n'au înaintat bugetele pe 1926 să le înainteze de urgență, cunoscând că, pentru întârziere vor purta toate consecințele secretarii Comitetelor școlare.

Reamintim din nou, că înainte de a se întocmi bugetul, trebuie să se arândeze terenurile școlare conform ordinelor și instrucțiunilor publicate la timp, iar contractele în dublu exemplar să se supună Comitetul școlar județean pentru aprobare.

Atragem din nou atențiunea asupra ordinului nostru No. 1191—1925 ca acolo, unde veniturile ordinare nu sunt suficiente pentru acoperirea cheltuelilor, comitetele școlare să intervină imediat pentru înscrierea sumelor necesară în bugetul comunal pe 1926 iar în bugetul școlar se va trece aceasta sumă la Art. 5 (venituri).

Aceia cari se bazează numai pe ajutorul Comitetului școlar județean și nu se îngrijesc de asigurarea cheltuelilor în bugetele comunale, se înșeală amar, iar în urmă vor avea și greutatea răspunderii.

Comitetele școlare atașate la județul nostru prin noua reformă administrativă, vor alcătui bugetele conform instrucțiunilor publicate în Coloana „Administrația școlară”, din numărul prezent.

Am luat dispoziții ca acestor Comitete să se expedieze imprimatele necesare pentru bugete, iar bugetele întrate până acum se vor restitui, nefiind în conformitate cu instrucțiunile noastre.

Zălau, la Ianuarie 1926

No. 59—1926.

Membrii comitetelor școlare rurale.

Punem în vedere Comitetelor școlare rurale, ca până la 20 Februarie crt. să înainteze lista exactă a membrilor din comitet, după ce vor îndeplini cele prevăzute în Art. 8 și 13 din regulamentul pentru aplicarea decretului lege a Comitetelor școlare, referitor la reînnoirea președintelui și membrilor.

Zălau, la 14 Ianuarie 1926.

No. 60—1926

Terenurile școlare.

Invităm pe toate Comitetele școlare rurale din județul Sălaj, să înainteze Comitetului școlar județean până la 15 Februarie a. c. un tablou de extenziunea terenurilor școlare, cuprinzând următoarele date:

1) Pământul avut înainte de reforma agrară; 2) pământul

primit prin reforma agrară; 3) grădina școlară; 4) terenul grădinei pomologice.

De exactitatea datelor sunt responsabili președii și secretarul Comitetului școlar.

Zălau, la 14 Ianuarie 1926

No. 61—1926.

Subvențiile pentru comitetul școlar județean.

Prin ordinul nostru No. 1416—1925, publicat în No. 19—20—1925 al revistei, am atras atențiunea comitetelor școlare asupra dispozițiilor, ce s'au luat pentru încasarea cotei de 14% dela comune.

Totatunci am cerut comitetelor școlare, cari până la data de 20 Dec. 1925, n'au primit sumele alocate în bugetele comunale pentru școli, să ne raporteze încă în aceeași zi.

Având în vedere, că numai 3 comitete au semnalat neprimirea acelor sume: rezultă, că celelalte comitete au primit subvențiile integrale dela Comune.

Cu toate aceste o considerabilă parte a Comitetelor școlare n'au achitat încă Comitetului școlar județean, subvenția aprobată la Art. 4 (cheltueli) din bugetul pe 1925

Față de secretarii acelor comitete școlare, cari până la încheierea contului de gestiune a Com. școlar județean pe luna Ianuarie a. c. n'au achitat aceste subvenții, am luat măsuri, să li-se rețină din leafă, înaintându se totodată On. Minister pentru aplicarea sancțiunilor legale.

Zălau, la 14 Ianuarie 1926

P. Președinte:
Dr. C. Pavel

Contabil:
D Mărgineanu

Abonamente achitate:

Di. Ioan Iordache Șef contabil Zălau pe anul 1924—1925 240 Lei.

Pe anul 1926: M. Popescu din Odești, Gh Ciobotar din Dobrin, Petru Aciu din Hidig, D. Georgescu din Țigani, Const. Cejocariu din Soimus, Safta Zegravu din Băsești, Ioan Iancu din Țeghea, Andreiu Sabou din Acăș câte 120 Lei; B. Szurinka Crasna, C. Crăciun Cuceu, Eisa Horvati Biușa, J. Băoni Rati, St. Szigeti Birghez, El. Siki Nășfalău, P. Mic ea, E. Döri, E. Diószeghi, M. Szász, Fr. Boitos, Marg. Boér, din Colui-Silvaniei, D. Pop și D. Graur din Giurtelecul-Șimleului câte 60 Lei.

Comitetul școlii primare de stat din: Cheud, Pătăușa, Noțig, Uileacul-Șimleului, Bogdana, Bozna, Hereclean, Ciuta, Săuca, Motis, Rona, Cățătul-ung, Lompir, Soimus, Odești, Șimleu, Gărdani, Țeghea, Urminis, Blaja, Arghihat, Ipu, Gurnslăul-ung, Pria, Husmezeu, Coșeiu, Cănaș, Giurocuta, Țicău, Socaciu, Cizer, Răstoilul-mare, Moara-Banti, Porți, Oarța de jos, Sighetul-Silvaniei, Someș-Săplac, Țigani și Hotoan câte 160 Lei;

Comitetul școlii primare de stat din: Hidig și Panic câte 320 Lei pe anii 1924—1925.

Pe anul 1926: Ioan Maxim Vasăpău, V. Radu Socaciu, Liviu Bob Inău, Nic. Corăciu Chereuș, A. Buhaiu Bubota, Zoltán Szabó Nășfalău, Péter Béla ref. Socaciu, S. Talos Giurtelecul-Șimleului și Tiberiu Pop Săplac câte 120 L.

Comitetul școlar județean 10 000 Lei.

COMITETUL DE REDACȚIE:

REDACTOR:

NICOLAE NISTOR.

MEMBRI:

**IOAN MANGO, GRAȚIAN CAPĂȚĂ,
SIMION OROS, EMIL POCOLA,
PETRU MODREANU.**

COLABORATORI:

*Victor Boțan, Gavril Câmpean, Mihai Câmpu, Ioan
Gozman, Aurel Iepurean, Teodor Ilea, Dumitru
Mărgineanu, Gheorghe Matieșan, Gheorghe Nichita,
Nicolae Zamfir.*

Revista apare în 1-a și 15-a fiecărei luni, cu excepția lunilor de vară, pe 12—16 pagini.

Abonamentul pe 1 an pentru Corpul didactic 120 Lei, iar pentru Comitetele școlare și particulari 160 Lei.

Manuscrisele destinate pentru revistă se vor scrie ceteș și numai pe o față a hârtiei. Manuscrisele nu se înapoiază. Scrisori neplătite nu se primesc.

Redacția și Administrația:

Zălau, Biroul Revizoratului Școlar.